
ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑.ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

สภาพทั่วไป

ลักษณะที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง ได้รับการประกาศจัดตั้ง โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ และประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒ ง. ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ ปัจจุบันพื้นที่ตำบลบ้านดงอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่เมาะประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

(ตามเส้นทางสายแม่เมาะ – หนงบอม) ซึ่งเป็นถนนเลียบบคลองส่งน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แม่เมาะ และอยู่ห่างจากจังหวัดลำปาง ประมาณ ๓๓ กิโลเมตร (ตามเส้นทางสายลำปาง-งาว) มีพื้นที่ ๒๖๑.๕๒ ไร่ หรือ ๑๗๙.๔๐ ตารางกิโลเมตร ประมาณร้อยละ ๒๐.๘๕ ของพื้นที่อำเภอแม่เมาะ (พื้นที่อำเภอแม่เมาะ ๘๖๐.๔๔ ตารางกิโลเมตร)

อาณาเขตติดต่อ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านหวด อำเภอจาง จังหวัดลำปาง

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลจางเหนือ ตำบลนาสัก

อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลพิชัย ตำบลเสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๗๙.๔๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๖๑.๕๒ ไร่

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ทั่วไปของตำบลบ้านดง มีอยู่ ๒ ลักษณะ คือพื้นที่ราบสูงและพื้นที่ภูเขา พื้นที่ ๙๕ % อยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์

- พื้นที่ราบสูง อยู่ในพื้นที่หมู่ ๑ , ๒ , ๗ , ๘ ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ

- พื้นที่ภูเขา อยู่ในพื้นที่หมู่ ๓ บางส่วนและหมู่ ๔ , ๕ , ๖ ทำประโยชน์ในพื้นที่ในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปลูกข้าวไร่บนเนินเขาและทำนาในที่ราบเชิงเขาบางเล็กน้อย

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ เป็นลมมรสุมมี ๓ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาประมาณ ๓ เดือน โดยอากาศจะร้อนมากในช่วงเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม ระยะเวลาประมาณ ๕ เดือน โดยเฉลี่ยตก มากในเดือนมิถุนายน

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ระยะเวลาประมาณ ๔ เดือน เดือนมกราคมเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทรายและดินเหนียว เหมาะสมกับการเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ และการปศุสัตว์ไม่มีแม่น้ำไหลผ่านตำบล สภาพลำห้วยเป็นลำห้วยเล็กๆ ในฤดูแล้งน้ำในลำห้วยจะแห้งขอด การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะการใช้ที่ดินเพื่อด้านเกษตรกรรม และอยู่อาศัย ส่วนทางด้านการพาณิชย์มีเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ จะเป็นที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานที่ราชการ

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง มีเขตการปกครองทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านหัวฝาย	หมู่ที่ ๒ บ้านดง
หมู่ที่ ๓ บ้านท่าสี่	หมู่ที่ ๔ บ้านจำปุย
หมู่ที่ ๕ บ้านกลาง	หมู่ที่ ๖ บ้านแม่สำน
หมู่ที่ ๗ บ้านสวนป่าแม่เกาะ	หมู่ที่ ๘ บ้านหัวฝายหลายทุ่ง

๒.๒ การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น

๑) นายศุภร์ ไชยธนสุกานต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง
๒) นายสมพงษ์ ตันหนองตู๋	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง
๓) นางณัฐยา อุปกิจ	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง
๔) นางสาวบุษราคม แจ่มเครือ	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงประกอบด้วย

๑) นายมาย ปักราช	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๗)
๒) นายจิรศักดิ์ จันทนศักดิ์	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๓)
๓) นางยุพิน วงศ์อะทะ	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๑)
๔) นายศรีมูล ตุ่นแก้ว	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๑)
๕) นางอรพิน วงศ์หน่อแก้ว	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๒)
๖) นายประกอบ อินปัญญา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๔)
๗) นายอินจันทร์ อินตา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๕)
๘) นายถาวร หลีกแหลม	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๕)
๙) นายณัฐนันท์ ลาภมา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๖)
๑๐) นายสมคิด ทิศตา	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๖)
๑๑) นายเทียนชัย ทวีสาร	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๗)
๑๒) นายทองคำ วงศ์แก้วมูล	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๘)
๑๓) นางกัญญา กันเอ้ย	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (หมู่ที่ ๘)
๑๔) ว่าที่ร้อยเอกชัยทัศน์ ศรีนันชัย	เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง

๓.ประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ในปี ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง มีจำนวนครัวเรือน ๒,๒๑๖ ครัวเรือน และมีประชากรรวมทั้งหมด ๔,๙๓๐ คน แยกเป็นชาย ๒,๔๙๒ คน หญิง ๒,๔๓๘ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๒๗.๒๒ คน/ตารางกิโลเมตร

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ เดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๖๔

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอแม่เมะ

ข้อมูลประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง (ย้อนหลัง ๓ ปี)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน			จำนวนประชากร					
					ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
		ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑	บ้านหัวฝาย	๓๘๙	๓๘๙	๓๘๙	๓๓๕	๓๓๒	๓๓๕	๓๓๑	๓๓๒	๓๓๘
๒	บ้านดง	๓๕๔	๓๕๗	๓๕๗	๓๕๐	๓๗๐	๓๓๖	๓๗๓	๓๒๘	๓๗๐
๓	บ้านท่าสี่	๒๘๓	๒๘๗	๒๙๖	๔๐๖	๔๐๖	๔๐๔	๔๐๕	๔๐๑	๔๑๐
๔	บ้านจำปุย	๒๒๖	๒๒๙	๒๓๐	๔๗๖	๓๒๔	๔๖๓	๓๓๑	๔๕๘	๓๓๐
๕	บ้านกลาง	๗๖	๗๖	๗๖	๑๕๖	๑๓๙	๑๕๕	๑๓๘	๑๕๗	๑๓๗
๖	บ้านแม่ส้าน	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๒	๒๕๒	๒๒๓	๒๕๓	๒๓๒	๒๔๘	๒๓๒
๗	บ้านสวนป่าแม่เมะ	๓๓๖	๓๔๑	๓๔๘	๓๔๘	๓๖๘	๓๔๓	๓๖๒	๓๔๗	๓๖๐
๘	บ้านหัวฝายหลายทุ่ง	๓๕๒	๓๕๓	๓๕๕	๒๓๒	๒๗๒	๒๓๔	๒๗๐	๒๓๕	๒๖๔
รวม		๒,๑๗๖	๒,๑๙๒	๒,๒๑๓	๒,๕๕๕	๒,๔๓๔	๒,๕๒๓	๒,๔๔๒	๒,๕๐๖	๒,๔๔๑

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ เดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๖๔

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอแม่เมะ

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

สถานศึกษาระดับประถมศึกษา มี ๕ แห่ง ปีการศึกษา ๒๕๖๓ มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	สถานที่ตั้ง	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
๑	โรงเรียนวัดหัวฝาย	ม.๘ หัวฝายหลายทุ่ง	๖๗	๙
๒	โรงเรียนวัดท่าสี่	ม.๓ ท่าสี่	๗๑	๑๓
๓	โรงเรียนบ้านจำปุย	ม.๔ จำปุย	๘๗	๑๒
๔	โรงเรียนบ้านแม่ส้าน สาขาบ้านกลาง	ม.๕ บ้านกลาง	๒๑	๔
๕	โรงเรียนบ้านแม่ส้าน	ม.๖ บ้านแม่ส้าน	๖๐	๑๒
รวม			๓๐๖	๕๐

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	สถานที่ตั้ง	จำนวนเด็กเล็ก	จำนวนผู้ดูแลเด็ก
๑	ศพด.บ้านดง	อบต.บ้านดง	๔๙	๘
๒	ศพด.บ้านกลาง	ม.๕ บ้านกลาง	๑๗	๒
๓	ศพด.บ้านแม่ส้าน	ม.๖ บ้านแม่ส้าน	๕	๑
รวม			๗๑	๑๑

เด็กนักเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครบ ๑๐๐% คุณภาพชีวิตในสถานศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี เด็กนักเรียนได้รับอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน และ น้ำดื่มสะอาด อย่างทั่วถึง โดยงบประมาณที่ได้รับถ่ายโอนด้านการศึกษาไม่เพียงพอ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงได้ตั้งงบประมาณอุดหนุนเสริม ให้ได้รับอย่างทั่วถึงจนครบ ๑๐๐ %

เด็กที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการศึกษาต่อ ๑๐๐% เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือ อุดหนุน ด้านทุนการศึกษาจากหน่วยงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแม่เมาะ กองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรอำเภอแม่เมาะ ทำให้เด็กที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้รับการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาทุกคน

๔.๒ สาธารณสุข

๑. โรงพยาบาลในเขตพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าสี่ ๑ แห่ง
๒. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ๘ แห่ง
๓. กองทุนระบบหลักประกันสุขภาพตำบลบ้านดง ๑ กองทุน
๔. ระบบการแพทย์ฉุกเฉิน (กู้ชีพ-กู้ภัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง)

๔.๓ อาชญากรรม -

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ รอบปีที่ผ่านมา

๔.๕ การสังคมนาเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง มีภารกิจทางด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การยกระดับรายได้ของประชาชน โดยได้ดำเนินการจัดหาอาชีพเสริม ฝึกอบรมอาชีพต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างและเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการประกอบอาชีพไปประยุกต์ใช้ และสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี ในส่วนของการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อบต.ได้ให้การสงเคราะห์คนชรา คนยากไร้ โดยการส่งเสริมเบี้ยยังชีพให้แก่ประชาชนตามกฎหมาย จำนวนผู้รับเบี้ยสงเคราะห์ปรากฏตามตาราง

ปี งบประมาณ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้พิการ (คน)	ผู้ป่วยเอดส์ (คน)	รวม (คน)
พ.ศ. 2557	628	182	27	837
พ.ศ. 2558	639	183	27	849
พ.ศ. 2559	649	194	27	870
พ.ศ. 2560	631	202	27	860
พ.ศ. 2561	646	203	27	876
พ.ศ. 2562	734	197	28	959
พ.ศ. 2563	768	195	28	991

๕. ระบบการบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมและการขนส่ง

การคมนาคมขนส่งภายในหมู่บ้านหรือระหว่างหมู่บ้านในตำบล มีถนนลาดยางถนนคอนกรีตเสริมเหล็กหรือไม้ไผ่ที่สามารถใช้เป็นเส้นทางสัญจรของประชาชน มีถนนดินลูกรังบ้าง โดยถนนแบบนี้ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่หมู่ ๔ , ๕ และหมู่ ๖ ซึ่งเป็นถนนดินลูกรังสลับกับคอนกรีตเสริมเหล็กหรือเสริมไม้ไผ่เส้น ทางที่ใช้คมนาคมขนส่งจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงถึงตัวเมืองจังหวัดลำปาง ใช้เส้นทาง ๒ เส้นทาง ได้แก่

- เส้นทางสายลำปาง - งาว ระยะทาง ๓๓ กิโลเมตร
- เส้นทางสายหนองบอม - แม่เมาะ - ลำปาง ระยะทาง ๔๙ กิโลเมตร

ในส่วนของการให้บริการมีรถประจำทางสาย ลำปาง - เชียงราย , รถตู้ และรถโดยสารภายในหมู่บ้าน รับส่งผู้โดยสารทุกวันระหว่างหมู่บ้านสู่ตัวเมืองจังหวัดลำปาง

๕.๒ การไฟฟ้า

- หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง จำนวนครัวเรือนที่ได้รับบริการ ๒,๒๑๖ ครัวเรือน
 โคมไฟฟ้าสาธารณะ

๑.บ้านหัวฝาย	หมู่ที่ ๑	จำนวน ๓๔ โคม
๒.บ้านดง	หมู่ที่ ๒	จำนวน ๔๔ โคม
๓.บ้านท่าสี่	หมู่ที่ ๓	จำนวน ๕๓ โคม
๔.บ้านจำปุย	หมู่ที่ ๔	จำนวน ๔๖ โคม
๕.บ้านสวนป่า	หมู่ที่ ๗	จำนวน ๔๙ โคม
๖.บ้านหัวฝายหลายทุ่ง	หมู่ที่ ๘	จำนวน ๕๙ โคม

ปากทางที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงถนนสายหลัก (ถนนสายหนองบอม-สวนป่าแม่
 เมาะ-บ้านดง-บ้านหัวฝาย) จำนวน ๑๑๙ โคม
 รวมทั้งหมด ๔๐๓ โคม

๕.๓ การประปา

มีระบบประปาบาดาลหมู่บ้าน จำนวน ๘ หมู่บ้าน

มีประปาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง จำนวน ๑ หมู่บ้าน (หมู่ที่ ๗ บ้านสวนป่าแม่เมาะ)

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันทุกหมู่บ้าน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นส่วนใหญ่

มีตู้โทรศัพท์หยอดเหรียญ – แห่ง

๕.๕ ไปรษณีย์/การสื่อสาร

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ๐ แห่ง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ เกษตรกรรม

อาชีพหลัก ที่สำคัญของประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ อาชีพ

๑. อาชีพทำนา ตำบลบ้านดงมีพื้นที่ปลูกข้าว ทั้งหมด ๑,๖๐๐ ไร่ แยกเป็น

(๑) ข้าวเหนียวนาปี โดยใช้พันธุ์ข้าว กข.๖ , กข.๘ , กข.๑๐ ปริมาณที่ผลิตได้ประมาณ ๑๕๐ กก./ ไร่

๒. อาชีพทำไร่ แยกเป็น

(๑) ทำข้าวไร่ จำนวน พื้นที่ ๒,๕๐๐ ไร่

(๒) ทำไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑,๐๐๐ ไร่

๓. อาชีพทำสวนไม้ผล (ส่วนใหญ่เป็นการปลูกแบบสวนหลังบ้าน) มะขามหวาน มะม่วง

ส้มโอ ลำไย กัลย จำนวนผู้ทำสวนครัวเรือน

๔. อาชีพทำพืชผักสวนครัว ส่วนมากเน้นการปลูกเพื่อไว้บริโภคภายในครัวเรือน

๕. อาชีพเลี้ยงสัตว์ วัวเนื้อ กระบือ สุกร ไก่ ส่วนใหญ่มีเลี้ยงทุกหมู่บ้าน

๖. อาชีพประมง (น้ำจืด) สัตว์ที่เลี้ยงได้แก่ ปลาตะบิม ปลานิลดำ ปลากดคัง

๗. อาชีพรับจ้าง ประชาชนบางส่วนโดยเฉพาะหมู่ ๑, ๒ และหมู่ ๘ มีอาชีพรับจ้าง ที่สนามกอล์ฟ
 เหมืองแม่เมาะ และประชาชนบางส่วนในพื้นที่หมู่ ๗ มีอาชีพรับจ้างทำงานที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สวนป่าแม่
 เมาะ

๘. อาชีพเก็บของป่าขาย พื้นที่หมู่ ๔, ๕ และหมู่ ๖ ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงและมีป่าทึบ ทำให้ประชากรเก็บของป่าขาย เช่น หน่อไม้ เห็ด น้ำผึ้ง ลำไยฝั่ ฯลฯ

- อาชีพเสริม มีการทำหัตถกรรมในครัวเรือน คือ การจักสาน จำนวน ๓๐ ครัวเรือน

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

- โรงเลื่อยไม้	๑	แห่ง
- ร้านค้า (ของชำ)	๔๐	แห่ง
- ร้านซ่อมรถจักรยาน, จักรยานยนต์	๓	แห่ง
- โรงสี	๖	แห่ง
- ปิมน้ำมันย่อย (ปิมน้ำมัน)	๑๑	แห่ง
- ร้านตัดแต่งผมหรือเสริมสวย	๒	แห่ง

๗. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น(ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

ตำบลบ้านดงมีพื้นที่ปลูกข้าว ทั้งหมด ๑,๖๐๐ ไร่ พืชไร่ จำนวน ๓,๕๐๐ ไร่ การปลูกพืชผักสวนครัว ส่วนมากเน้นการปลูกเพื่อไว้บริโภคภายในครัวเรือน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ดังนี้

ฝาย

หมู่ที่ ๑ บ้านหัวฝาย	ฝายห้วยแม่เมาะ ฝายห้วยไล่ไก่
หมู่ที่ ๓ บ้านท่าสี่	ฝายท่าสี่ ฝายกั้นลำห้วยแม่เมาะ ฝายวังชีโป้ ฝายห้วยน้ำจำ
หมู่ที่ ๔ บ้านจำบุย	ฝายปางผักหละ ฝายน้ำล้นขุนห้วยแม่เมาะ ฝายน้ำล้นห้วยตาดน้อย
หมู่ที่ ๖ บ้านแม่ส้าน	ฝายชะลอน้ำห้วยแม่ส้าน ฝายชะลอน้ำห้วยแม่กา
หมู่ที่ ๗ บ้านสวนป่าแม่เมาะ	ฝายลำห้วยจั่ว

ลำห้วย

ห้วยแม่เมาะ ห้วยแม่ดำ ห้วยแม่ฆาน ห้วยจั่ว ห้วยแม่เฟื่อง ห้วยลอง ห้วยโป่งแดง

คลอง

คลองห้วยไล่ไ้เกบ้านหัวฝาย

อ่างเก็บน้ำ

อ่างเก็บน้ำห้วยแม่เฟื่อง อยู่ในพื้นที่อพยพ

๗. ศาสนา วัฒนธรรม และ ประเพณี

(๗.๑) ศาสนา (Religion) เครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ของชุมชน มี วัด / สำนักสงฆ์ จำนวน ๑๐ แห่ง สังกัดได้จากการมีส่วนร่วมในทำกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา

(๗.๒) วัฒนธรรม ประเพณี (Culture and Tradition) แม้สังคมตำบลบ้านดงตอบรับสังคมยุคใหม่มากขึ้น แต่ยังคงอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นที่สำคัญ ๆ เอาไว้ ได้แก่ ประเพณี รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ รดน้ำดำหัวศาลเจ้าพ่อประตุมหา รดน้ำดำหัวพระบาทนารอง สืบชะตาบ้าน พิธีสู่ขวัญ ผูกข้อมือ พิธีสะเดาะเคราะห์

(๗.๓) ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการอนุรักษ์สืบทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ มีการเรียนการสอนภาษาล้านนา และอนุรักษ์ภาษาปากะญอ

(๗.๔) และทอผ้าพื้นเมืองของพื้นที่ หมู่ที่ ๕ บ้านกลาง มีช่างตีเหล็ก ทำมิด เลี่ยม และของใช้อื่น ๆ ที่ทำจากเหล็ก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากร ป่าไม้

- ตำบลยังคงมีสภาพป่าไม้ค่อนข้างสมบูรณ์ อยู่ในพื้นที่หมู่ ๕, ๖ ซึ่งอยู่ในเขตการดูแลของอุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท พื้นที่หมู่ ๔ มีสภาพพื้นที่ป่าสมบูรณ์น้อยกว่า หมู่ ๕, ๖ และมีสภาพเป็นหน้าผาสูงชัน พื้นที่หมู่ ๒, ๓ และหมู่ ๗ มีพื้นที่ปลูกป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จึงคงมีความสมบูรณ์จากการปลูกป่าทดแทน พื้นที่หมู่ ๑, ๘ เป็นสภาพป่าไม้เสื่อมโทรม อยู่ในเขตขอใช้ประโยชน์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง -ประเทศไทยแม่เมาะ ในการขุดเหมืองลิกไนต์และเป็นพื้นที่สำหรับทิ้งดิน

- พื้นที่ป่าไม้ในเขตตำบลบ้านดง มีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดูแลอยู่ คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แม่เมาะ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ค่ายฝึกรบพิเศษประจวบฯ อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท

ทรัพยากร แร่ธรรมชาติ

- แร่เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในดินพบมากได้แก่ แร่ถ่านหิน (ลิกไนต์) ซึ่งได้รับสัมปทานบัตรทั้งหมด ๑๒ สัมปทานบัตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๓,๕๓๖ ไร่ ๓ งาน ๓๒๐ ตารางวา

ทรัพยากรในพื้นที่

ทุ่งผาฮาว / สุสานหอย

ทุ่งผาฮาว เป็นชื่อเรียกของทุ่งนา ที่มีหินเรียงกันลักษณะเป็นแถวเรียงต่อกันไปในป่าจนถึงทุ่งนาคล้ายราบันได ซึ่งคำว่า “ราว” ในภาษาถิ่นพื้นฐานเรียกว่า “ฮาว” จึงเป็นที่มาของชื่อเรียก “ทุ่งผาฮาว”

ทุ่งผาฮาว เป็นแหล่งค้นพบ สุสานหอย หรือ ซากฟอสซิลหอย ซึ่งเป็นฟอสซิลหอยขม ในตระกูลหอยวงค์ ที่มีความหนาที่สุดในโลก มีอายุประมาณ ๓๐ ล้านปี ถูกค้นพบโดยชาวบ้านและองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ที่เข้ามาขอสัมปทานพื้นที่ป่า เพื่อปลูกไม้เศรษฐกิจ ได้มีการตัดไม้เก่าออกแล้ว ใช้ช้างลากท่อนซุงออกไป ทำให้ท่อนซุงชนกับผาหินปูนที่มีลักษณะเรียงยาวต่อกันได้และพังลงและแตกกระจาย จึงพบว่าข้างในผาหินมีซากฟอสซิลของผาดิตอยู่ด้านใน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาปลัดรัฐชาติ ปลัด อบต.บ้านดงในสมัยนั้น พร้อมคณะได้เข้ามาตรวจสอบและได้แจ้งไปยังการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะ นำทีมงานนักธรณีวิทยาเข้ามาตรวจสอบอายุของหอย เพราะก่อนหน้านี้ได้มีการขุดพบซากฟอสซิลหอยในลักษณะเดียวกันที่เหมืองถ่านหินของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ที่ตรวจสอบแล้วว่ามีอายุถึง ๓๐ ล้านปี ทางกรไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะและชาวบ้านต้องการอนุรักษ์ไว้เป็นแหล่งท่องเที่ยว